

KEMENESALJA

A VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Engedelmen minden vasárnap reggel
Előfizetési ára: Felső évről 8 korona, felső-
koroná, negyedévre 2 korona.
Külföldi ára darabonként 20 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Diktatóra Nándor Könyvszemléje Celldömölkön
Ide intézendők a szellemi részt illető közleménye-
i hirdetések és mindennemű pénzületékek.

Gondolatok karácsonyi vásárkor.

Általános a panasz, hogy bizonyos cikkek ára folyton emelkedik. Tény az, hogy a közel multban főleg a karfellek miatt, de azért is, mert az állam a fogyasztási adókat emelte: a drágulásnak vége-hossza nincs. Ennek folytán általános a törekvés, hogy jövedelminket már csak azért is szaporítsuk, mert különben nem leszünk képesek a fokozódó drágulással szembezállni. — Legszembeszökőbb ez az irányzat a fix fizetéssel ellátott egyéneknél, akik nem szünek meg szinte napról-napra kopogtatni az illefékesek ajtaján, hogy segítsenek bajaikon. Csakhogy segíteni nagyon nehéz, mert a karfellek étvágya valósággal bámulatosan nő és senki sem tudja megmondani, vajjon egyszer vége lesz-e ennek a bünös játéknak és ha igen, mikor?

Ugy látjuk, hogy ma-holnap ezeknek az üzelmeknek ugy állami, valamint társadalmi életükre veszedelmes következtései lehetnek, ha csak vezető köreink a gordiusi csomó megoldásához vas-kézzel hozzá nem fognak. Mert különben majd mind-mind jobban fog adóképeségünk apadni s alig tehető föl, hogy ilyen körülmények között a kivándorlási kedv csökkenjen, sőt azt tartjuk, hogy ha az élet árát, az u. n. létminimumot leszállítani nem sikerül, nemcsak iparunk fejlődését tesszük lehetetlenné, hanem mezőgazdasági termelésünk jövedelmezősége is szükségszerűleg csökkenni fog.

Ha minálunk a munkabért különféle okoknál fogva a munkás emelni kénytelen, természetes, hogy az általa előállított árut vagy nyers terményt drágábban kell eladni, tehát a fogyasztónak is drágábban megvennie, külön-

ben a vállalkozó vagy nem képes prosperálni. De hát a karfellek megszüntetésére, pláne az adók leszállítására alig gondolhatunk: a szövetkezetektől sem lehet még általános hatást várni, habár itt-ott ezek nek mutatkoznak előnyei.

Ezektől körülbelül tíz éve adta ki egyik közgazdasági írónk*) azt a jelszót, hogy az igényeket kell megszorítanunk! Ha társadalmunknak főleg középső rétegei — bizonyos fokig — és bizonyos időre — vissza tudnának térni oda, — ahol 40—50 év előtt állottunk, ha meg tudnák szorítani igényeiket, akkor mintegy varázsvessző ütése alatt más irányt venne fejlődésünk, mert bizonyos, hogy az ugynevezett alsó rétegek is példát vennének róluk. A városnak az a mindenirányú fejlődése, amelyben nemcsak a főváros, hanem már a kisvárosok is példát mutatnak, a vágyaknak az a zabolátlansága, mely naponta száz és ezer embert dönt bukásba, megrázza fejlődésünk alapjait és idegen nemzetek (különösen Ausztria) adófizetőivé aljasít le bennünket.

Csupán selyem szövetekért évenként 25—30 millió koronát dobnak ki, szalagokért és selyem paszomántért 9—10 milliót, felselyemárúkért is annyit. Az éleztárak, játékszerek, csipkék kivisznek tőlünk körülbelül tizenöt milliót, sőt keztyűk, selyemcsipkék és cukrosságok révén is mintegy 10—20 millió koronával leszünk zegényebbek. Milliokat fizetünk szőnyegekért, táblatüvegek és aranyműves árúkért. A női és férfiruha behozatalát 35—36 millió koronával fizetjük meg, úgy, hogy ezeknél a cikkekknél évenként körülbelül 120 millió korona az, amivel a külföldnek adózunk. Ezekhez járul a pamut és gyapjúszövetek behozatala, melyek értéke megközelíti a 200 milliót.

Éppen mikor e sorokat írjuk, akad kezünkbe Sassi Nagy Lajos' felsőke-

reskedelmi tanár most megjelent figyelemreméltó tanulmánya, melyben határozottan azt állítja, hogy Magyarország természetadta kincsei ellenére is azért szegény, mert évenként másfélszer millió koronával adózunk a külföldnek, főleg Ausztriának. — Amit mi most karácsonykor összeváltunk: a sok csecse-becse, a sok játékszer, ilyen-olyan finom fejkendő, nyakkendő, olyan-olyan fényes lánc, karkötő, óra stb. stb. mind-mind külföldi portéka! Már pedig a szaporodó behozattal szerény fixfizetésből, napibérből és keresményből, valamint termékeink árából megfizetni mind nehezebb lesz. Emellett szaporodnak államadóságaink kamatai is és működik annak rendi-módja szerint az adóprés.

Ha legalább bizonyos fokig vissza tudnánk térni az elődök egyszerűségéhez, ha kinyesnének igényeink közül azokat, amelyek nélkül megélni épen nem volna nehéz, ha asszonyaink, különösen leányaink beérnek kevesebb csipkével, selyemmel, egyszerűbb kalappal és ékszerrel, ha a serdülő nemzedék játékok tekintetében megelégednek azzal, mi beünöket egykor boldoggá tett, egyetlen csapásra megváltoznék a világ körülöttünk.

Pedig hála Istennek, vannak ám köztünk egyes családok, amelyek példaképen állanak előttünk és akiket nem kellene félreérteni, hanem megérteni! Ha tehát igényeinknek szűkebb határt szabnánk, nemcsak vagyoniilag jutnánk jobb helyzetbe, hanem megváltoznék az az erkölcsi levegőkör is, mely bennünket körülvesz és ma a haladás helyett a hanyatlás örvénye felé von. Az a bizonyos tulipán mozgalom sem volt más mint magyar szalmaláng.

Legjobb időben, — ne értsünk mi sem félre: tisztelünk minden nemes törekvést, — nálunk is fölkapnak sok szép eszmét; alakítottak tucat-számra

*) L. Hazánk 1900. május 20. sz.

Tory-téglagyárban, Celldömölkön
1000 drb. téglát 15 forint.

egyletet, egyesületet több-kevesebb zajjal; de kevés van, mely több-kevesebb tehetne annál, mely a luxus, a divatos fényűzés korlátozása végett alakulna.

Egy levél

Egy levettem a lapunkba nem beszéltem mástól, Hogy levelet írt egy legény idegen országból. Idegen országból, a tenger túlról Nagy Amerikából...

A sok pecsét s furcsa belyed az utmutatója, Hogy merre ment, hogy merre van a levél írója. Együtt jött a levél, a süvítő széllel. Annyi sok hírével...

Többek között a levélbe az is nagyon írva, Akacs falum temploma, ha látnálak újra, Sirva csókolnom meg, a küszöböd fűját S a padló deszkáját...

Azt a hosszú, nagy levelet tárgyalják egy hétig, Minden sorát százzszor is, de apróra beszélük. Ha valaki elkezd az utmutatót, Könyv nélkül is mondja...

Mikor megjött az a levél a mi szomszédunkba Mintha egy szőghaju lány reborult volna, S azt a hosszú szép levelet össze-vissza Csókolgatta volna...

Simon József.

A gyöngyről.

A gyöngy tudvalegyően bizonyos kagyló-fajokban képződik, meg pedig valószínűleg úgy, hogy a kagyló valamiképp megsemmül, vagy valami idegen tárgy szorult teknőjé közé, melyet aztán apránként finom meszréteg vesz körül. Olyan formán, mint mikor meszes vizbe valami tárgyat állatunk, pl. a margitszigeti melegforrás vizébe, — ezt is időmúlva meszkéreg vonja be. Több hazai fürdőknél szintén tapasztaljuk ezt a jelenséget, hol apró kosarakat s egyéb tárgyakat szoktak a vízbe rakni, hogy azok messze váljanak, illetőleg meszréteggel borítottjanak be.

Csak hogy a kagylóból (arfolamainkban is élő effle állatot bekateknőnek hívják) kiváló mesz egészen más, amennyiben gyöngyőrű színjátéka van s ezért olyan becses.

A gyöngytermő kagylók legnagyobb része a melegbb tengerekben él. Legszárazabb telepük a Persa-öböl, hol vagy 30 ezer ember foglalkozik halászatokkal s a további kezesséssel.

A halászat bevezetével a bákák vízszatérnek a parthoz, hol a tulajdonképpeni gyöngykeresés veszi kezdetét. Minden egyes kagylót felfeszíteni és átvizsgálni lassu munka lenne, azért az egész szakmányt kisebb gödrökbe teszik, hogy a kagylók a vízhiány miatt elvesszenek. Ha az állat megszűnt élni, a két teknő magától szétnyílik. A további eljárás nagyon egyszerű; az egyes kagylókból kiszedik az állatot s gondosan megvizsgálják, nem rejt-e magában gyöngyöt. Az összegyűjtött gyöngyöket több, fokozatosan ritkább szítán kirazzak s így az osztályozás általano-

elfogadott nagyság fokozatok szerint már megtörténik.

Ékszerű nevezetesen feltűzve, csak a legnagyobbakat és a közép nagyságúakat használnak; a kicsinyeket súly szerint adják el.

A gyöngykagyló telepek épen úgy mint az osztriga telepek nagyon sokat szenvedtek a rendszertelen halászat következtében.

Koudacsinál 1706. évi gyöngykagyló telepek több mint három millió forintot jövedelmeztek Hollandiának s bár Koudacsinál még jelenleg is egyike a legnépesebb telepeknek, jövedelme már jelentékenyen alá szállt.

A panamai margaretai és cubagui telepek ugyszólván egészen tönkrementek. Spanyolország, Ferdinand, V. Károly es II. Fülöp idejében több milliót érő gyöngyöt kapott amerikai gyarmataiból, hol a gyöngyhalászat gazdag városokat teremtett. Cartanegában (Spanyolország) hajdan több utca kizárólag gyöngykereskedésből állott.

Második Fülöp spanyol király Panamából egy 14000 aranyra becsült gyöngyöt kapott. Második Rudolf koronájának főkésségét is egy világhírű gyöngy képezte, melyet később X. Leó pápa 88000 tallérért vett meg. A volt angolkeletindiai társaság tulajdonában egy több láb hosszú gyöngyfűzér van, melynek minden egyes szemé 200 font sterlinget 48000 koronát ér.

Az amerikai telepek közül már csak Cerralbo és Pichilingaue, a kaliforniai tenger-öbölben bírnak jelentőséggel. Ide, hol a bengerfenék kagylókkal es korallokkal van borítva, évenként 200 hajo jár, melyek nemelyike 200 ezer dollar értékű gyöngyöt visz magával.

Bahrain szigeten a gyöngyhalászat évenként tizenket millió koronát jövedelmez.

A gyöngy korántsem egyedül a tulajdonképpeni gyöngykagylóban képződik. A kagylók közt meg találkozik néhány, melyben már szintén akadnak gyöngyökre. Az óriás-kagyló, melynek teknője két egész három méternyi kerületnek, szintén gyöngytermő, csak hogy ezen gyöngyök korántsem találhatók oly gyakran, mint az igazgyöngy s értékük sem oly nagy, mint a valódi nemes gyöngy. Parisban Rotschild bárónő tulajdonában is van két ily gyöngy, melyek mindegyike tyuktojás nagyságu, körte alakú s szép rózsaszínbe játszó. Értékük szintén igen nagy, de ezt inkább különös voltuknak, mint szépségüknek lehet tulajdonítani. Közép es északi Európa homokos es köves medrű hegyi patakjaiban is él egy kagylófaj, mely szintén gyöngytermő képességgel bír s gyöngyei szépség es színjáték dolgában gyakran kiállják a versenyt a keleti gyöngygyel. Drezdában a szász királyi múzeumban nagyon szép es értékes gyűjtemény található ilyen folyami gyöngyökből.

Különbön nemesik a gyöngynek van nagy becsé, hanem az kagylónak héjja is értékes a műiparra nézve. A kínaiak papírvékonyságu lemezeket fejtenek belőle s elemekkel ében es faárukat díszitenek.

Franciaország évenként átlag 590.000 kilogramm gyöngyhalat használ fel.

HÍREK

Személyi hír. Gróf Erdődy Sándor, f. hó 12-én János-házára érkezett, hogy uradalmába a vadászatokot megtartsa: f. hó 13-án, Szt. Ódorfán, 14-én János-házáj Folsőerdő és Körtvélyesmező, 15-én Károlyházán volt vadászat. Vendégek voltak: Horváth Miklós, Bögösi, Takács, Eszter, Duka, De, Buzsák.

Kukorely Károly, Tacsikánd; Kovács Béla, Gecsény; Kristóf István, János-háza. Terítékre került 408 drb. nyul, 65 drb. fácánkakas, 1 erdei szalonnka, 12 drb. fogoly, 2 drb. róka.

Főpát választás. A magyarországi bencések főpátjának megválasztása — mint már megirtuk — e hó 21-én folyik le Pannonhalmán. Legtöbb kilátása van dr. Hajdu Tibor jelenlegi pannonhalmi priornak, hogy a kandi daláson első lesz. Alapos kilátás van rá, hogy a király, ugy január-közepére már ki is fogja nevezni, illetve meg fogja erősíteni az új főpátot

Előleptetés. Dr. Polczér Dezső közig. gyakornokot, járásunkba beosztott tb. szolgabíró, a vármegye főispánja I. osztályu gyakornokká léptette elő.

Beteg orvos. Mint részvétellel értesülünk, dr. Király János járásorvos megbetegedett; dr. Hetthéssy Elek orvos helyettesíti.

Díjony Jónó kir. járásbíróági díjnok f. é. december hó 15-én a győri kir. ítélőtáblánál a telegkönyvezetők részére előírt vizsgat. sikerrel letette.

A kórház karácsonya. Lapunk mult heti számának hasonló című cikkében foglaltakra való tekintettel dr. Gefin Lajosné urnő annak kijelentésére kert fel bennünket, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmából a kórházi betegek érdekében a vezerszerp nem öt, hanem özv. Szőgyeny Marich Ferencné szül. Gorcey Paula grófnő ömeltóságát illeti, mint akitől az eszme ered s aki személyesen is közreműködik a jótékonyág gyökörálásban. Ennek a kijelentésnek örömezt adókat helyet lapunk hasábjain, annál is inkább, mert egy-egy több példáját látjuk ömeltósága ama lojalitásának es nemességivégének, mely a szegények iránt már oly sokszor megnyilatkozott.

De azért is nyílet. adtuk e kijelentésnek, mert tudatában vágyunk annak, hogy ezzel lelkésnébe sem tsorbitjuk dr. Gefin Lajosné urnő amaz érdemeit, melyet leközölt tudósításunkban személyéhez fűztünk. Mindkettőjük érdeme egyarant az a fényes siker, amit bájos ifju leánykák közreműködésével elérték. Ez utóbbiak vettek kezükbe a gyűjtés munkáját, meg a — kilincseket s így gyűlt össze a termézetbeni adományokon kívül az a 177 K. mely a szerencséslepp sorban, betegségben szenvedő embertársaink lelkiállatban van hivatva derültöbbé. vidámabbá tenni. Most már meglesz az impozáns karácsonyfa, mely örömet, ihletet támaszt a szenvedők szívében. s láttára önkénytelenül kulcsolódnak a kezek s nyílnak az ajkak halálaimára.

Amaz szép hölgyek névsorát, akik a jótékonyág mezején érdemeket vívtak ki maguknak s a fillérekből dolgos méhek módjára oly nagy öszzeget hordtak össze, az alábbiakban közöljük: Porkoláb Ilonka, Dávid Boriska, Loránth Kató es Irma, Merkl Annuska, Stetka Berta, Bakonyi Riza, Schmidt Etelka, Kelemen Aranka es Róza. Záborszky Jolán, Neupor Margit.

A kath. Népszövetség vidékünkön is sok helyen megalakult, így Jánosházán, Nagysitkén, Nagysimonyiban, Egyházashetyén stb.

Karácsony-előtti munkaszünet. A kereskedelmi miniszter. rendeletileg megengedte, hogy ma vasárnap az ipari és kereskedelmi előrusítás és házhoz szállítás egész napon át minden korlátozás nélkül végezhető. E rendelkezés alól azonban minden rendű irodái munka kivétel.

A „Muraszombat és Vidéke” című vidéki hetilap, melyet dr. Czifrák János jeles ügyvéd szerkeszt s amely lap a társadalmi érdekeket és a magyarság ügyét lelkesen képviseli.

létért harcolt és küzd ma is, jövő január hó 1-én lép 25-dik évfolyamába, amely alkalommal díszes ünnepi számot fog kiadni. Öszinte szeretettel üdvözljük már most tisztelt kollegánkat és kívánjuk, hogy a magyar kultúrának ott a határszélén, a vend vidéken még számos évig legyen jóakaró vezetője, zászlóvivője és támogatója! — Egyben elismeréssel üdvözljük a Muraszombat és Vidéke társadalmi hetilapnak tisztelt előfizetőit és olvasóit is, akik lehetővé segítik tenni azt, hogy vendajku polgártársaink között a lap 25 évén át teljesíthesse szép misszióját.

Jóízű magyar ember volt — Bana János, Bogdy Pál kecskeméti plebánus, akit a kecskeméti nép még ma is emleget. Egészen ifjú pár korában ami pénz szerű jövedelméből megtakarított, gondosan összerakosgatta. A kis tőke azonban nagy gondot zúdított a kegyes férfi nyakába. Nem tudta elhatározni, hol őrizze meg tüzelt, víztől, de még inkább az enyveskező házi szarkától. Werthem-székény akkor még nem büszkélkedett a szobájában, Vegre kitűnő ölete támadt. Az Ur adta ügyis a kis földi javakat, legcélzerűbb lesz tehát az Ur őrizetére bízni. Ugy is eszelekedett. Beletette egy borítékba a nagy bankókat, kívülről pedig ráirta szép, ekes betűkkel: *Itt az ur teste vagyon!* — És lelki megnyugvással helyezte el a borítékot az asztalon álló kis ezüstfeszület alá. Ezt a szokatlan takarékyűjtést küldte a gonosz-szellem, akit a hazba bejáratos tejesember képviselt. Egy őrizetlen pillanatban fölemelte a feszületet, kivette a borítékból a bankókat, majd fogta a borítékot és nagy, kusza tromba betűkkel ráirta: *Itt volt, de föltámadott!*

Iskolaszéki gyűlés. A cellődmölki r. k. iskolaszék mult csütörtökön gyűlést tartott, melyen az egyes folyóügyeket intéztek el.

Vakok karácsonya. Karácsony, a szeretet és öröm magasztos ünnepe közeledtével mikor a gazdag és szegény egyaránt arra törekszik, hogy anyagi körülményeihez mérten hozzájártsanak örömet szerezzen, bátrak vagyunk azon tiszteletteljes kérral fordulni a nemesszívű közönséghez, hogy szives adománya kegyes elküldése által járuljon hozzá vak embertársaink karácsonyi felruházására szükséges költségek megszerzésének megkönnyítéséhez. Jelen szerény kérésünk szives teljesítése által nemcsak pillanatnyi és kedves alkalmi segélyt juttat neki vak embertársainak selegyezésére, hanem dunántúli jellegű humanus intézményünk jövő sikeres fejlődése érdekében jótékonyan és messze kiható általános tevékenységet fejt ki azáltal, hogy megtámasztja vak embertársaink küzdelmes nehézhelyzetét s e nemes intézmény-üdvös és hazafias munkája végzésében segítségére van akkor, amikor ezen intézmény a sorsjuttotakat kivétel az örök sötétség és kétségbeesítő télenység köréből a hasznos és munkás élet terére, ahol ők nemcsak a saját maguk, hanem számos esetben több tagu családjuk mindennapi kenyerét is képesek megkeresni és produktív munkájuk után a-haza jöletének előmozdításán is munkálkodhatnak. Így fogva fel az áldásos intézményünk célját, legyen szabad remélnünk, hogy senki sem fogja megtagadni e nemes célt szolgáló intézmény támogatását ezzel az alaptalan indokkal, hogy

»az én csekély adományom ugyse segíthet egy ilyen nagyszabású intézmény fejlesztésén, mely helytelen elv követése mellett ügyünk bizony-bizony támasz nélkül maradna! Amidőn jelen tiszteletteljes kérésünket az ember-szeretet nevében hazafias bizalommal megismertüljük, tisztelettel ajánljuk az ellet legdrágább kincsétől, a látás gyönyörétől megfosztott embertársaink megmentésének magasztos ügyét a nemesszívű társadalom jó indulatába és szives figyelmébe. A legcsúszlyebb adományt is hozzájutott fogadja és nyugtatja. A vakokat gyarmoltó ország egyesület dunántúli fiókegyületének elnöksége Szombathelyen, de elfogad szerkesztőségünk is, honnan azt rendelkezési helyére juttatjuk.

Az új vasút járásunkban. A tervezett rum-türjei vasut, mely a legújabb hírek szerint most már sárvár-rum-türjei vasut lesz, járásunkat is érinteni fogja, sőt itt állomása is lesz. Nagyköcs az a szerencsés község, melynek pályaudvarát most már nemsokára építeni kezdik.

Elkallódó milliók. Ha megtekintjük a hivatalos sorsolási jegyzéket, azt látjuk, hogy

vett nyereseményeknek, az ugynevezett hátralékoknak a száma. Ez azért van, mert a sorsjegybirtokos közönség felültesen vizsgálja meg koronként a húzások eredményeit. Ennél fogva, akinek sorsjegyei és más értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járása. Ilyenként ajánlható a Pénzügyi Hírlap, melynek sorsolási részét a magy. kir. pénzügyminiszter és a magy. kir. kereskedelemügyi miniszter — mint megbízhatóan és pontosan szerkesztett lapot hivatalosan ajánlottak. A lap olcsó, mert egész évre az előfizetés csak 8 koronába kerül és ezért még január elején minden előfizető kap egy Pénzügyi és egy Tőzsdei évkönyvet, amely sok hasznos tudnivalón kívül közli a hivatalosan kimutatott hátralékosok, azaz azon sorsjegyek számait, amelyek már régebben kisorsoltattak. Külföldre még bemutatva nem lettek. A 8 kor. előfizetés a kiadóhivatalba: (VII. Rákóczi-ut 44 sz.) küldendő be postautalványval.

Az aradi vesztőhely sorsjátéka. Arad város közönsége 100,000 korona kölcsönt vett fel az aradi vesztőhely megváltási árának részbeni fedezésére. A még hiányzó összeget a folyamatban levő sorsjátékból reméli pótolni a bizottság. Barabas Béla ország. képviselő, a bizottság elnöke a hazafias közönség pártfogására ajánlja a sorsjátékok, amely lehetővé teszi, hogy 1910-ben az aradi olgotha a nemzet tulajdona legyen. Egy sorsjegy ára 1. orona. A húzást január hó 8-án okvetlen megtartják. Sorsjegyek rendelhetők a központi irodában: Budapest, VII. Akccza-utca 39. Minden 30 darab sorsjegy után megkötődik a bizottság ajándékol az *Aradi Vértanúk Albuma* című gyönyörű díszmunkát, melynek bolti ára 20 korona.

Hirdetmény. Értesítjük a t. e. közönséget, miszerint a vasutikocsikban és állomási helyiségekben talált tárgyak elárverezését a vasuti üzletszabályzat 38. §-ának határozománya értelmében Cellődmölki állomáson f. évi december hó 28-án délelőtt 9 órára tűztük ki. Szombathely, 1909. december hó. Az üzletvezetőség.

Érdekes statisztikai adatok, megdöbbentő számokban. 1907-ben az ausztriai fürdőkben hivatalos kimutatás szerint 202.533 magyar fürdővendég fordult meg. Ugyanezen évben a 210 magyar fürdőben, a még eddig soha el nem ért legnagyobb számú forgalom mellett magyar honos csak 110,388 volt; külföldi mindössze 17,175 fordult meg. — Ha

meg-hozzavesszük a 90,461 magyar fürdővendéget, tehát azokat is, akik három napnál rövidebb ideig tartózkodtak valamely fürdőhelyen, meg ezzel az összeggel sem érjük el Ausztriát egyedül. Hol vannak még az ezek külföldi fürdőhelyek: Ostende, Alaukenberg, Sylt, Norderny, Abbazia, Velence (Lido) és még egy sereg tengeri fürdő, — Nanheim, Wiesbaden, Ems, Reichenberg, Davos, Svájc, Lahman stb. Bátoran tehetjük a külföldi fürdőhelyre járó magyarok számát 250,000-re. Még oly szűk számmal is kerék 100 millió koronára tehetjük az összeget, mint ezek kintinon csak élelmézes, utiköltés és kurára elkötenek. Hol van az az összeg, amit ezek külföldön elvárásolnak? — Az Ausztriába önzölő magyarságnak majdnem fele, a kimutatás szerint 86,617 Stájerországba vándorol, ott pedig Rohitsch és egy-két gyógyító-étezen kívül nincs nagyobb szabású gyógyítóhely, vagyis az óriási zömét a közönségnek épp a nyaralók adják. De valljuk meg: a pénztárcája parancsolóbban beszél, mint hazafisága. És megy az olcsóbb Stájer faluba. Nálunk drágák a lakások, drága az élelem, a vendéget zsarol-

Ezek tekintetbe vételével kell nálunk a fürdői életet fejleszteni.

Panasz a rendőrök ellen. A rendőrség ellen általában a panasz, egyesek ellen a hiúság marasztaló itéletet is hozott, mások ellen pedig már bünyenyítő feljelentés tétett. Nem az első, de nem is az utolsó eset, hogy hatáskörüket átlépik, vagy más oldalról követnek el mulasztást. A városi hatóságnak kell már valamit cselekednie, hogy ez anomáliának eleje vessék. A bajokat és panaszokat ezáltal nem soroljuk fel, mert, feltételezzük, hogy ennyi galiba után a képviselőtestület is be fogja látni, hogy cselekedni kell valamit. Mindenek előtt feltétlen szükség elűzre egy rendőrbiztos állítani, aki intelligenciájával és tekintélyével imponálni tud előttük s aki őket alaposan kioktatja és ellenőrzi szolgálatukban, de mindenek fölött beléjük magyarázza, hogy mi a magyar király erell és tapentat.

Tombola-estély az Új-kávéházban. Szombaton, Karácsony elős napján Klein Sándor kávé nagyszabású tombolat rendez, vendégei számára.

Innu-onnan. A katonai hivatalnokok kajdbotot kapnak: no csak hát hadd örüljenek az arany sasos cífaságnak! — A muszkák régi fővárosában, Moszkvában a város pénztárából, illetőleg különböző alapokból 10 millió rubelt mellőztattak eliskasztani. — »Balaton-bált» tartanak Budapesten 1910. évi január 8-án, a híres Vigadó termeiben, mely nagyon fenyeselek igérkezik: a bál-bizottság elnöke Batthyány Lajos gróf, a rendező-bizottság elnöke: Óvári Ferenc dr., Doblovits Milán dr. és Vaszilievits János dr. — A római lateráni bazilikában már keszen áll a magyar korona adományozójának, II. Szilveszter pápának nagyszerű síremléke; az emlékművet Demko János szobrász készítette és husrétkor lesz a felavatása, amikor nagyobb zárandoklat megy Rómába, — A győri méz-szárósok szövetezetet alakítottak úgy, hogy beallítottak egy becsi szövet szállítóknak, tehát osztrák kézbe adták magukat. — A közös hadsereg részére az 1910. évben szükséges búrnemű, ruhazati és felszerelési cikkek megrendelése alkalmával az idén is fenntartották a magyar iparosok számára a kvótászerű résznek 25 százalékát; a szerint 32.855 pár különféle bakancs és csizma készült Magyarországon 452.335 korona és 58.107 db. különféle nyergek és szügyjárto cikk 161.541 korona értékben; a megrendelés az ország kamarai kerületei szerint oszlik meg, de ezek között a soproni kereskedelmi és iparkamara kerületét nem találjuk: hát ennek vezetősége semmit sem tudott a mi iparosainknak kiszéközölni?

